

ישיבת ועדת איכות הסביבה

יוני 2022

נוכחים: אמיר פלג (יו"ר), עדי חמאווי (נציג ציבור), מרק מרקוס (נציג ציבור), אריק דניאל, אלה פלד (נציגת ציבור), מולי ספקטור, דנה אדמון-אדרי, יהודית מימון, יובל בר, הילה קטרי (מנהלת אגף איכות הסביבה), דודי אלון (סגן ראש המועצה, מחזיק תיק איכות הסביבה), דניאל וענונו-ויטל (פרוייקטורית באגף איכות הסביבה), קרינה מיקלאון (פקחית האגף לאיכות הסביבה) ינון אגם (מנהל מחלקת התברואה), נמרוד כהן (פקח האגף לאיכות הסביבה). אושרה גבאי (מנהלת שטחים פתוחים במועצה האזורית אשכול).

אורחים: רותי נשיץ (מתכנתת מחוז דרום רט"ג), ד"ר אודי קולומבוס (אקולוג נגב צפוני ברט"ג), בועז שיזף (רכז רישוי והיתרים במחוז דרום, רט"ג).

התנצלו: רויטל דג'אווי-בן יעקב, אריק דניאל, איתן אהרון, עמי אוליאל (נציג ציבור).

חסרים: רננה אילן (המשרד להגנת הסביבה), שחר יסינובסקי (היחידה הסביבתית נגב מערבי)

הוועדה מודה לאנשי מחוז הדרום של רט"ג שהגיעו לישיבה לפי בקשת הוועדה

פגישה עם נציגי מחוז דרום של רט"ג

הוועדה שלנו פעילה רבות בתחומים השוטפים שקשורים לאיכה"ס במועצה ובמקביל מנסה לראות גם את התמונה הגדולה יותר ולקבל מידע והבנה טובה יותר של האזור שאנחנו גרים פה. חשוב לנו להיות עם אצבע על הדופק על נושאים שונים שקורים בגזרה שלנו. לצורך כך הזמנו את נציגי רט"ג שיספרו לנו על העשייה של רט"ג במועצה.

נציגי רט"ג הציגו את עצמם ואת תפקידיהם (אחריות על תחום התכנון, השטחים הפתוחים, נציגות בוועדות התכנון המחוזיות, שמירה על החי והצומח ועוד). אחראים על נושא השטחים הפתוחים, תיאומים בנושאי הרחבות ישובים, חקלאות, פרוייקטים פוטוולטאים ועוד. נציגי רט"ג הדגישו את שיתוף הפעולה המעולה עם צוות העובדים של המועצה מולם יש להם ממשקים. ועדת איכה"ס פנתה אל רט"ג על רקע התוכנית להקמת שדות סולאריים על הגבול עם עזה וביקשה לשמוע את עמדת רט"ג. היה חשוב לרט"ג לעשות היכרות עם הוועדה ולחשוף את הנושאים השונים שהם עוסקים בהם. גם ביומיום יש הרבה ממשקים בין רט"ג למועצה לדוגמא בנושא הזבובים, השריפות (יחידת ינשוף) וכו' וחשוב לנו שתדעו שיש כתובת שאפשר לפנות אליה ולקדם שיתופי פעולה. המטרה בפגישה היא להציג את תחום התכנון והממשקים שיש עם השטחים הפתוחים במועצה ולהציג כיוונים של שיתופי פעולה עתידיים.

רותי הציגה את מעורבות רט"ג בשטחים הפתוחים בהיבטים של התכנון. יש את **אזור נחל הבשור** שהוא אזור שיש בו רובד משמעותי של עבודה בנושא שמירת טבע ובנושא הטיילות (שבילי מטיילים, דרכים נופיות), פארק אשכול הוא הלב של המרחב הזה. כרגע עובדים ברט"ג על תוכנית חדשה להכרזה על שמורת טבע לאורך נחל

הבשור. התוכנית קיבלה את ברכת הדרך בוועדה המקומית. התוכנית משותפת לרט"ג וקק"ל. **אזור נוסף הוא מרחב בארי** – יש שם שמורה מוכרזת ויש אזורים מאושרים שעדיין לא הוכרזו. **שמורה נוספת שהוכרזה השנה היא חולות עגור צפון** וגם פה היה שיתוף פעולה מעולה בין רט"ג למועצה. ישנם שטחים המייצגים את הקישוריות (לחברי הוועדה הוצגה מצגת עם מפה), לא מספיק שיהיו שטחים מוגנים אלא צריך לייצר רצף פתוח שיאפשר תנועה של בע"ח וצומח בין שטחים מוגנים (שמורות טבע, גנים לאומיים, יערות קק"ל). זו הליבה של אותה פעילות אקולוגית. רט"ג שותפים לקידום **תהליך של יצירת מסדרונות אקולוגיים בכל מחוז דרום** – מאזור אשקלון ועד אילת במסגרת תוכנית מתאר מחוזית חלקית למסדרונות אקולוגיים ואקולוגיים-חקלאיים בהובלה של לשכת התכנון המחוזית. האזורים מפתחת שלום צפונה לאורך הגבול הם אזורים של פעילות רבה של בעלי חיים ובעיקר צבאים ומהווים מסדרון אקולוגי חשוב מאוד [באזור זה תוכנן הפרויקט הסולרי צמוד הגדר, רט"ג הציגו השגות רבות בנוגע לשטח זה שהוא מסדרון אקולוגי בדגש על צוואר הבקבוק באזור הדרומי של המועצה]. גם החיבור בין חולות עגור לנחל הבשור משמעותי מאוד. בחבל אשכול יש גם שטחים חקלאיים רבים – אחת המחשבות לגבי שיתוף פעולה עתידי עם המועצה הוא איך לשמר את הרצף האקולוגי והשטחים הפתוחים למרות הפיתוח החקלאי.

התוכנית של שמורת **חולות עגור צפון** התבססה על תהליך של למעלה מ-20 שנה מאז ההתנתקות – איפה יוקמו ישובים, איפה יוקצו שטחים חקלאיים. ישנו תהליך של מתווה אשכול ששותפים לו רמ"י, משרד החקלאות, הרט"ג והמועצה שמדבר על כך שבחלק הצפוני מחוץ לשמורה יש הקצעה של 50 אלף דונם לשטחים חקלאיים ואפשר לראות שהשמורה נמצאת בתפר בין סיני לבין המועצה. גם חולות מיוצבים וגם מיוצבים למחצה עם עושר מאוד גדול של מגוון ביולוגי. של צמחים ובעלי חיים בחולות עגור. למרות שהחולות נראים אחידים הם ממש לא אחידים. בנוסף בחולות אלו ניתן למצוא גם את **החוברות**, מין עוף בסכנת הכחדה שנחקר לעומק בימים אלו. השמורה החדשה היא המשך של שמורה קיימת שנקראת חולות עגור דרום. ישנו סקר של שטחים פתוחים (דש"א) שניתן ללמוד ממנו הרבה על המרחב וישנם סקרים שונים של הרט"ג שמתווספים אליו.

האזור הבא הוא אזור נחל הבשור – פארק אשכול הוא גן לאומי מוכרז. יש עוד כמה מקטעים לאורך הנחל שמוכרזים כשמורות טבע אבל רוב השטח מגשר החבלים ועד קיבוץ רעים הם לא מוגנים. מקדמים תשתית משותפת להכרזת שמורת טבע עם קק"ל ועם יישובי המועצה. **בועז** הוביל תהליך של שיח עם כל אחת מהקהילות – נירים, רעים וניר עוז יחד עם היחידה האסטרטגית של המועצה ומנהלת השטחים הפתוחים במועצה **אושרה גבאי** ועם **גלעד אלטמן**. עברו ישוב, ישוב ועשו עבודה פרטנית. היה לרט"ג מאוד חשוב שאזור נחל הבשור ישמר גם מבחינה נופית – השטחים הפתוחים הם חלק מהחוויה של המבקרים במרחב. הגענו להסכמות איזה חקלאות תהיה ביישובים שנושקים לנחל – חקלאות פלחה או שלחין ששומרת על שטחים פתוחים בניגוד לבניית חממות וכדומה ושמירה על הסטטוס קוו הקיים.

הוועדה העלתה את השאלה מה עושים לגבי השטחים החקלאיים הצמודים לנחל או לשמורה העתידית ובהם עלולים להבנות חממות ובתי רשת או פרוייקטים סולאריים. האם יש דרך לשמור שם על השטחים הפתוחים כדי לא לפגוע בנוף?

רט"ג אמרו שאין להם סמכות לקבוע מה יגדלו ושהם מעדיפים שזה יתקיים במסגרת שיח הדדי. בנחל הבשור ובדרך הנופית אנחנו רוצים לשמר את סוגי הגידולים בשטחים פתוחים. היה לנו שיח בנושא זה עם מושב עין הבשור שיש לו שטחים צמודים לנחל הבשור ולדרך הבשור.

הוועדה שאלה מה עושים בנושא גידור – מה קורה אם חקלאי מחליט לגדר, לשים קונצרטיות וכדומה. האם יש לרט"ג סמכות כלשהי חוקית או תכנונית למנוע זאת?

הגישה של רט"ג היא שצריך ללמוד לחיות ביחד ופחות לעסוק באכיפה בהקשרים כאלו. לחקלאי מותר לעשות בשטח שלו גידור. הגישה היא לנהל שיח עם החקלאים והמועצה ולמשל לאשר גידור שמאפשר מעבר של בעלי חיים ולא מסכן אותם בפגיעה. גידול אבוקדו למשל מצריך גידור משמעותי ופה המקום לשתף פעולה ולהוביל לגידור שמאפשר מעבר לבעלי חיים.

אושרה ציינה שישנו היום דבר שנקרא אגרו-אקולוגיה (חקלאות אקולוגית) וזוהי כפפה שהמועצה צריכה להרים ולעבוד יחד עם החקלאים שהשטחים שלהם צמודים לשמורות. צריך בשבילו לבקש תמיכה של משרד החקלאות. המועצה צריכה לייצר אמירה ולפנות איתה אל החקלאים. לתת להם את האופציות האקולוגיות.

רותי המשיכה וציינה שאחד הדברים שמתקדמים היום הכי מהר הוא הנושא האגרו-וולטאי – **כיסוי חממות וגידולי שדה עם קולטנים**. מבחינת רט"ג צריך לדעת איך לעשות את זה חכם. היה דיון על סולארי כי רצו לקרות את מאגרי הבשור. מבחינת הרט"ג מדובר על פגיעה בערך נופי רציני מכיוון שיש תצפית מאגרים בנחל הבשור וכו'. הוועדה המחוזית אישרה את קירוי המאגרים בקולטנים למרות התנגדות רט"ג והמועצה. מדובר על פגיעה נופית באזור של שמורת טבע, של נוף, של צפרות. בנוסף קווי החשמל וההולכה יכולים לייצר מפגע נופי קשה. יש לקדם אנרגיה חלופית אבל צריך לדעת כיצד לתכנן את זה כדי לא לפגוע בטבע ובנוף. **מה שנכון הוא לקדם מדיניות של מועצה** – למשל להחליט שבאזורים הקרובים לנחל הבשור לא רוצים גידור ולא רוצים סולארי. הרט"ג מאוד חוששים מהאגרו וולטאי כי ניתן לקדם מתקנים פוטו-וולטאים במקרים מסויימים גם ללא תוכנית. זה עלול לייצר מפגעים רבים – הקולטנים עצמם, גדרות סביבם, תאורה, קווי הולכה, תחנות אגירה וכו'. לדוגמא – המתקנים יכולים לשמש מקום לציפורים טורפות שישמידו כמויות גדולות של זוחלים ויונקים קטנים. דוגמא נוספת – מקום שהיה לפני זה שדה פתוח יהפוך בעקבות האגרו-וולטאיות להיות מטע שזה פחות טוב לטבע משדה פתוח.

הוועדה שאלה – אם אנחנו רוצים לקדם דיון בנושא האגרו וולטאים כיצד אנחנו יכולים לעשות זאת ולהיעזר בידע של הרט"ג?

רט"ג - ניתן להיעזר ברט"ג ובמשרד החקלאות לחומרים לקראת דיון כזה. השטחים החקלאיים הם כר הפיתוח העתידי של המועצה ומדיניות מועצתית בתחום הזה יכולה לתרום רבות. **אושרה** הוסיפה שראוי מאוד לקיים במועצה דיון על הנושא הפוטו-וולטאי. זה נושא ענק עם המון מיזמים שמקודמים ומאושרים ואשר יצאו לפועל ויצאו לפועל בעתיד. יש תוכניות ישוביות, יש תשתיות לאומיות ויש חשיבות להבין את התמונה הכוללת. להבין כמה שטחים פתוחים אנחנו "מבזבזים" על הסולארי. **סגן ראש המועצה** ציין שישנה תוכנית להפוך אתרי הטמנת פסולת לאתרים פוטו-וולטאים.

הוועדה ציינה שהיא פנתה מספר פעמים לראש המועצה גם במליאה וגם דרך הוועדה וביקשנו שיתקיים דיון כולל ואסטרטגי על הנושא הזה. הוועדה לא קיבלה תשובה ולא התקיים דיון כזה וכנראה הוועדה צריכה ליזום אותו.

נושא המורשת והשימור: יש במחוז נושא שימור ומורשת שבו לוקחים אזורים שמשולבים בשמורות הטבע ועושים להם פעולות של שימור והנגשה (באר התמרים למשל). אם יש לוועדה רעיון למקומות שזקוקים לשימור אפשר להציע לרט"ג.

נושא הסולארי ותשתיות שמוקמות בשטח – ישנן הרבה תשתיות – גז, חשמל, הכשרת שטחים חקלאיים, הרחבת ישובים ותהליכי פיתוח והסדרה. כל תוכנית כזו מגיע גם לשולחן שלנו וחשוב שתדעו שיש לכם כתובת לשיח ולדיאלוג משותף בנושאי התכנון והפיתוח.

מינים פולשים – יש עבודה רבה שנעשית בנושא ניטור מינים פולשים וטיפול במינים פולשים. אודי ציין שהמועצה דרך אושרה גבאי הרימה את הכפפה בנושא המינים הפולשים. התחיל פרוייקט גדול בשמורות הטבע של טיפול במינים פולשים. המינים האלו מהווים פגיעה אקולוגית אבל הם גם פוטנציאל לפגיעה כלכלית. הגיעה קריאה מהחקלאים ששמו לב שיש השתלטות של עצי שיטה על שטחים חקלאיים וחיפשו פתרון. המועצה יצרה קשר עם מומחה חיצוני ומבצעת עבודה על הנושא.

פקחי רט"ג – יש את הפקחים אליאב, מורן ונועם שעוסקים הרבה בנושא של נזקי חקלאות וצייד לא חוקי. (סגן ראש המועצה ציין שישנן הסכמות להוספת פקח נזקי חקלאות, הנושא תלוי בגדשים הגדולים). הפקחים מדללים חזירים שמייצרים נזקים חקלאיים וגם נזקים לטבע מכיוון שהחזירים בנחל הבשור וגרר הם מין פולש. נושא נוסף שקשור לנזקי חקלאות הוא העגורים – ככל שהם מגורשים מהצפון הם מגיעים לכאן ויוצרים נזקים.

הוועדה הודתה מאוד לאנשי הרט"ג והיה חשוב מאוד לשמוע שיש לנו דלת פתוחה ושיש לנו שותפים שניתן לפנות אליהם. בנוסף הובן הצורך של המועצה לייצר בדחיפות תוכנית אסטרטגית סביב הנושא האגרו-וולטאי, הפוטו-וולטאי והאגרו-אקולוגיה לפני שהרכבת תצא מהתחנה ואז יהיה קשה לרדוף אחריה.

הוועדה שאלה על מצב בעלי החיים במועצה – **לפי רט"ג** ישנם המון בעלי חיים במועצה. רובם פעילי לילה. אין צורך בפעולות מיוחדות לשיפור מצב בעלי החיים, אלא צריך לשמור על הטבע ועל בית הגידול שלהם והם ישגשגו. ישנם בע"ח נדירים במועצה כגון סמור משויש שהוא הטורף הקטן ביותר בישראל. קשה מאוד לראות אותו ולעקוב אחריו. יש תצפיות רבות מהשנים האחרונות בעיקר מאזור גבולות וצאלים. הדרך הכי טובה לשמור עליו היא להימנע מהרעלות למשל. הצבאים במועצה במצב סביר. יש הרבה תצפיות בשטחים הפתוחים. כל עוד החקלאות תהיה של שדות פתוחים ולא של חממות או שדות של סולאריים הצבאים לא יפגעו. בנוסף יש לציין שהצבאים סובלים מצייד לא חוקי. הם נדחקו לאזור הגבול המערבי מפתחת שלום צפונה. פעילות הצייד היא קשה מאוד ולאחרונה הוקמה יחידה מיוחדת ברט"ג למאבק בצייד הלא חוקי. **ניתן לראות עד כמה המסדרונות האקולוגיים חשובים** כשעוקבים אחרי צבאים עם משדרים ורואים אותם עוברים במסדרונות האלו. אזור אשכול הוא גם מוקד של עופות רבים והאזור שלכם אהוב מאוד על הצפרים. יש רעיון לפתוח מרכז צפרות בפארק אשכול.

מצב הזבובים במועצה

הוועדה הדגישה שהקיץ הזה התחיל לא טוב מבחינת הזבובים. התחושה של חברי הוועדה היא שהלכנו אחורה השנה בנושא של הזבובים. עובדתית המצב בשטח לא טוב. הוועדה מבקשת לשמוע את עובדי האגף את הסיבות לזה. בשנתיים האחרונות היה נראה שיש מגמת שיפור והחודשים מאי-יוני 2022 החזירו אותנו אחורה. יש שני

היבטים: 1) הניטור – חיזוק הניטור ומציאת המפגעים בזמן לפני היווצרות המפגעים. זה ידוע מאוד ודיברנו על כך אין ספור פעמים 2) האכיפה – חשוב לוועדה שאנשי האגף ישמעו את החשיבות שהוועדה מקדישה לנושא האכיפה והענישה במקרה הצורך ואת הגב שהוועדה נותנת לאגף לבצע אכיפה קשוחה נגד מפגעים סביבתיים, השיח הזה מגובה גם על ידי מליאת המועצה. בהקשר לזבובים העוקצים בדרום המועצה אשר נגרמים על ידי רפתות – רפת חולית יצרה מפגעים במשך מספר שנים ברציפות. הנהלת הרפת הגיע לראש המועצה ששוחח איתם (לא ניתן להשיג פרוטוקולים של השיחות/שימועים האלו) ואחרי חודש הם יצרו שוב זבובים. לא נעשתה מצד ראש המועצה שום אכיפה משמעותית נגדם וכעת הם מייצרים שוב זבובים. ישנו חשש גם מהרפת החדשה בבני נצרים. מדובר על רפת חדשה שאמורה להיות מהגדולות בארץ, רפת שלא יודעת בדיוק את הנהלים. החשש הזה התממש בצורה גרועה מאוד בחודש האחרון.

הוועדה מדגישה שלצד הניטור האכיפה צריכה להיות חמורה. לא יכול להיות שיש בית עסק אחד שגורם לכזה סבל של זבובים עוקצים לכל כך הרבה תושבים – לא יכולים לצאת מהבית ולשבת במרפסת, לא יכולים לשבת בבריכה, לא יכולים לקיים אירועים בחוץ ועוד. האמירה של **הוועדה** היא שיש לבצע אכיפה נגד עסק שפוגע בתושבים – לא משנה אם זה קיבוץ, או מושב ואם זה עסק פרטי או ציבורי. טובת התושבים ואיכות חייהם קודמת לרווחתו של עסק זה או אחר. קנסות גבוהים, צווים מנהליים וכו'. חשוב מאוד שאנשי האגף ישמעו מהוועדה שיש לכם גב מלא לביצוע אכיפה מכל סוג ובקשיחות רבה. כמובן אם גורם כגון ראש המועצה יתווה מדיניות אחרת זו זכותו ונתעמת איתו על זה, אבל אנחנו כוועדה שאמונה על התחום ועוסקת בו בשלוש וחצי השנים האחרונות באינטנסיביות רבה – מבקשים ממכם לא למצמץ, לאכוף ולהעניש במקרה הצורך. זה לא הגיוני שיקרה אירוע כמו בדרום המועצה כרגע ודברים ימשכו כרגיל. יש שם תושבים פשוט אומללים!

הוועדה מבקשת להבין כאן ועכשיו מה מצב סמכויות האכיפה – למי יש, למי אין? למה זה מתעכב זמן כה ארוך? זה נשמע כמו משחק יו יו שבסופו אין סמכויות אכיפה ברגע שצריך אותן. בסוף אנחנו מגיעים ליוני ולאף אחד לא ברור מהן סמכויות האכיפה, לאף אחד לא ברור מדוע אין תובע, לאף אחד לא ברור מי נותן קנסות, למה פתאום צריך את טטיאנה ויערה שכל הזמן יעשו בייביסיטר? וכו'. **הוועדה** פונה לסגן ראש המועצה ודורשת תשובות ברורות בנושא. אנחנו דורשים שהמועצה תתחיל לאכוף, אם צריך צו מנהלי שתוציא כזה. אחרי שלוש וחצי שנים מיצינו את כל הדיבורים. לסיכום – ישנו כשל בניטור בתחילת הקיץ הזה במרכז ודרום המועצה. ברור לוועדה שעובדי האגף ומנהלת האגף עובדים מאוד קשה. **הוועדה** לא אומרת או רומזת אחרת. ברור שאתם קמים מוקדם ונמצאים בשטח ומנסים. אבל משהו כרגע לא עובד. צריך לייצר סדר חדש, איפוס מסוים של המערכת. להגיש לנו תוכנית עבודה מסודרת כדי שנבין כיצד אפשר שהמשך הקיץ יהיה טוב יותר.

פקחי האגף ציינו שככל שתהיה יותר אכיפה כך לטווח הארוך יהיה צורך בפחות ניטור.

מנהלת האגף מודעת למצב בשטח. יש כעת תהליך חדש של פרויקטור בתחום האכיפה. גם קרינה וגם נמרוד מוסמכים לאכיפה. אבל, הם לא יכולים לעשות עם זה דבר כל זמן שאין תובע עירוני. התגלו דברים חדשים כל פעם במהלך התהליך של סמכויות האכיפה. ברגע שיהיה תובע עירוני יהיה ניתן לאכוף ולהטיל קנסות וכולם באגף איכה"ס מחכים לזה. ב13.7 ייקלט באגף פקח חדש שיש לו כבר סמכויות אכיפה.

סגן ראש המועצה ציין שיועמ"ש המועצה חיימסון הוא התובע העירוני אך מכיוון שלא נעשתה שום אכיפה בשבע השנים האחרונות הוא איבד את סמכותו כתובע. כעת המועצה יוצאת במרכז לאיתור תובע עירוני. נעשה כרגע תהליך נהלי אכיפה שנמצא בעיצומו. תהליך נהלי האכיפה ומדיניות האכיפה יוצגו למליאה ויאושרו על ידה. **הוועדה** ציינה שזה מראה כיצד כל השנים המועצה לא ביצעה בעצם פעולות אכיפה משמעותיות. **הוועדה** הזכירה שלראש המועצה יש גם אפשרות לאכיפה מנהלית שאיננה קשורה לתובע מועצתי זה או אחר.

מנהלת האגף ציינה שהמצב הנוכחי הוא שכשפקחי המועצה מאתרים מפגע הם מפעילים את משרד הגנ"ס. הם אכן מגיעים ועוזרים כולל היחידה הסביבתית, טטיאנה מהמשרד להגנס וכולל צור מרט"ג. לדברי מנהלת האגף זה לא מספיק וגם לא מספיק מרתיע. הקנס שמקבלת רפת למשל לא כל כך מזיז לה. רפת חולית מגיעה מחר לדיון במועצה ויש פגישה גם עם רפת נווה (רפת נווה-בני נצרים מחרימה את המועצה עקב דגלי הגאווה ולכן הנהגת המועצה נוסעת אליהם לישובים).

הוועדה ביקשה לקבל תיאור קצר של מה קרה בשטח? איך זה התפתח לכזו קטסטרופה? איפה היה הניטור של האגף תוך כדי שהזבובים נוצרו והמפגע גדל?

פקחי האגף ציינו כי ישנה ירידה במספר הפקחים. בנוסף השתנה נוהל העבודה מול הרפתות. עד הקיץ הזה הגיעו פקחי האגף פעם בשבוע לרפתות והיו כמו בייביסיטר שלהם. חוץ מלבקש מהרפתות לעבוד טוב יותר לא הרגישו באגף בנוח להוציא אמירה קשוחה יותר.

הוועדה ציינה שהיא לא מבינה איך קיימת סיטואציה בה פקחי האגף מרגישים לא בנוח לפעול מול מפגעים בשטח??

הפקחים ציינו שמה שיש להבין הוא שלא מתייחסים לפקחים ולא שמים עליהם. הוועדה שאלה בשביל מה יש סגן ראש מועצה וראש מועצה ומדוע לא פונים אליהם?

הפקחים הדגישו שהם מדווחים כל הזמן ומדווחים על הכל. מה עוד הם יכולים לעשות? הם ביקשו שראש המועצה יגיע וייתן תשובות.

הוועדה שאלה את סגן ראש המועצה האם הגיעו אליו כל הנתונים שהעבירו הפקחים על מפגעים בשטח? ומה הוא עשה עם נתונים אלו?

סגן ראש המועצה אמר שלא קיבל נתונים או דוחות על מפגעים לא מטופלים. לא יצא נייר או אימייל מסודר מהאגף לסגן עם נתונים כאלו.

מנהלת האגף ציינה שתתקיים פגישה עם רפת חולית. הוועדה טענה שהם היו במועצה כבר בארבע פגישות לפחות במועצה בשנתיים האחרונות וזה לא שינה את ההתנהלות שלהם. למרות בקשות הוועדה לא הועברו סיכומי שימועים ופגישות עם רפת חולית לידי הוועדה. לדברי **מנהלת האגף** ניתן להשתמש גם בכלי של רישוי העסקים ורישיון עסק כדי להתמודד מול רפתות. רפת בני נצרים כרגע מאוכלסת רק בשליש מהתכולה שלה כך שבעתיד יכול להיות יותר גרוע. הנהגת בני נצרים ונווה מגיעות לבירור על הנשוא.

הוועדה אמרה שברור שמהו מתחילת הקיץ לא עובד. רפת חולית חוזרת לסורה ורפת בני נצרים מייצרת זבובים.

פקחי האגף אמרו ששינוי קונספט אכיפה. **הוועדה** ציינה אולי הקונספט לא עובד? אולי כן צריך בייביסיטר לרפתות לטובת התושבים? משהו לא עובד!

לדברי **פקחי האגף** רפת חולית פשוט לא מילאה את בקשת הפקחים. פשוט לא עשו מה שביקשו מהם. פנו אליהם שבוע אחרי שבוע והם לא עשו דבר עד שנוצרו מפגעים. הם לא טיפלו כי לא איכפת להם. הוועדה פנתה לסגן ראש המועצה ושאלה: אם יודעים שרפת חולית מייצרת זבובים שלוש שנים רצוף לפחות, ומגיע פקח ואומר למנהלת האגף כי שבוע אחר שבוע הוא פונה אליהם לטפל ברפת והם לא עושים כלום. איפה זה נתקע בדרך? מדוע גדי, דודי והילה לא עשו דבר?

מנהלת האגף ציינה שהיא לא מורידה אחריות ושכולם מנסים לטפל בזה בדרך הנכונה והטובה. אולי גם השיחה מחר עם רפת חולית לא תוביל לפתרון. רפת חולית מתחמקת מהאגף כבר קרוב לחודש.

הוועדה שאלה – מה זאת אומרת שהם מתחמקים? מה הכוונה?

פקחי האגף אמרו שאין להם מה לעשות במצב כזה מכיוון שראש המועצה אומר להם שהוא לא בעד איכיפה! לדבריהם אולי הוועדה לאיכה"ס היא היחידה שלא יודעת שזו גישת ראש המועצה.

הוועדה אמרה שהתשובה הזו מסבירה הרבה ושיצא המרצע מהשק. שלוש שנות עבודה של הוועדה מסתכמות בזה שראש המועצה מסרב לאכוף ובכך מאפשר למפגעים בשטח לייצר זבובים. בכל תוכנית שנתית מוצב בראש סדר העדיפויות נושא איכות הסביבה ואיכות החיים אבל מול גישה כזו של ראש המועצה לא ניתן כלל להגיע ליעדים האלו.

מנהלת האגף ציינה שלדעתה יש שינוי בגישה וכן יש כעת הבנה אצל ראש המועצה למה איכיפה היא דבר חשוב. **הוועדה** ציינה שהמצב קשה לא רק בדרום המועצה. גם בעין הבשור יש כבר חודשיים כמויות זבובים גדולות מאוד. נראה שמשהו במערך הניטור לא עובד. **הוועדה** ביקשה להוסיף פקחים מנטרים זמניים לקיץ הקרוב.

לפי **פקחי האגף** הניטור הוא טוב. מכירים את כל מוקדי הבעיות ונמצאים בשטח. הבעיה היא שהאנשים שמייצרים את המפגע לא מקיימים את הבקשות של הפקחים. הם מבקשים שוב ושוב לבעל המפגע אבל הוא לא תמיד מפנה. לדבריהם הם פונים לחקלאים אך הם לא מפנים תוך ידיעה שיווצר מפגע זבובים.

הוועדה טענה שלא יעלה על הדעת שיש מפגע של ערמת ירקות למשל ושהאגף יודע עליה ולא פועל בכל הכוח לפינוי שלה. **הוועדה** שואלת את סגן ראש המועצה מחזיק תיק הסביבה והחקלאות האם הוא מודע לסיטואציה הזו? מה בכוננתו לעשות?

סגן ראש המועצה שואל מדוע לא מפנים את מפגעי הזבובים ושולחים לחקלאי את עלות הפינוי?

הוועדה ציינה שסוכם בעבר שאם יש מפגע שהחקלאי מסרב לטפל בו היא מפנה ומטילה עליו את עלות הפינוי! **הפקחים** טענו שלא קיבלו תשובה או דרך לטפל במפגע כזה.

הוועדה ציינה שאם יש סיטואציה כזו שבה מפגע לא מטופל, ראוי שראש המועצה וסגנו, שחרטו על דיגלם איכות חיים לתושבי המועצה, ייסעו לאותו חקלאי ישוחחו איתו וידאגו לפינוי המפגע. **הוועדה** דורשת שהנהגת המועצה תתעורר כבר. שלוות הנפש של הנהגת המועצה פשוט לא הגיונית.

הוועדה מבינה שהפקחים מתוסכלים כי הם עושים עבודה לחינם.

מנהלת האגף ציינה שהם עושים ככל יכולתם שפירוש הדבר כרגע הוא להעביר את המידע על המפגעים ליערה מהרט"ג ולטטיאנה ממשד הגנ"ס שיכולים לבצע איכיפה ולהוציא צווי ניקיון. **מנהלת האגף** הוסיפה שלא ברור האם היא יכולה לפנות מפגע ואז לגבות את הכסף.

פקחי האגף לא יודעים מה לעשות – האם ניתן להביא קבלן חיצוני שיפנה את המפגע וכו'. **הוועדה** הדגישה שבשביל זה יש מנהלת אגף וסגן וראש מועצה וראש מועצה שיתנו תשובות וימצאו פתרון לדבר הזה. הוועדה ציינה שכבר מעל שנתיים היא מבקשת שיווצרו ויכתבו נהלי עבודה סדורים אל מול כל מפגע בשטח.

פקחי האגף ציינו שאם יש מפגע שהם זיהו ועומד לייצר זבובים לא תמיד הגורמים החיצוניים (רטג ומשרד הגנ"ס) פנויים אליהם ולכן המפגע כבר לא יטופל וייצר זבובים. התלות בגורמים חיצוניים בעייתית מאוד.

הוועדה הדגישה שזו בדיוק הבעיה ושעל המועצה למצוא פתרון במצב כזה ולמנוע את מפגע הזבובים בכל מחיר.

סגן ראש המועצה ציין כי בחצי השנה האחרונה יש צוות העוסק בהסדרת כל נושא הפיקוח במועצה של מנהלת האגף, הסגן והמנכ"ל. יצאו לעבודה סדורה והנושא יעלה במועצה.

הוועדה סירבה לשמוע את הדברים האלו מסגן ראש המועצה וראתה בהם לא רלבנטיים לדיון. היא שאלה מדוע שהפקח מדווח על ערמת ירקות רקובה עם גלמים שייצרו זבובים רבים המועצה לא עושה דבר כדי לעצור זאת? **הוועדה** ביקשה תשובה נקודתית לקטסטרופה בשטח ולמה שנאמר לנו בישיבה. **הוועדה** הדגישה שמה ששמענו היום פשוט לא הגיוני. שיש כאן כשל מערכתי ענק. התושבים במועצה קורסים תחת נטל הזבובים. התושבים סובלים בצורה קשה. התגלה כאן כשל ענק במערך הפיקוח, האכיפה והטיפול במפגעים בשטח.

סגן ראש המועצה ציין שבמגבלות הכוח כרגע יש תהליך בנושא האכיפה כדי שלראש המועצה לא תהיה ברירה אלא לאכוף לאור זאת שיש נהלי אכיפה מסודרים.

הוועדה הדגישה שכשפקחי האגף מוצאים ערמת פסולת מלאה גלמים של זבובים הם צריכים לבוא לסגן ולהגיד לו שעוד רגע יש כאן אסון. והסגן צריך לטפל בזה!!

הוועדה מבקשת כבר שנים, פעם אחר פעם, נוהל מסודר – אם מוצאים שריפה זה סדר הפעולות, אם מוצאים ערימה שמייצרת זבובים זה סדר הפעולות וכו'. עכשיו נחשפנו לזה שמצאו ערימות כאלו ומפגעים אבל אין שום סדר פעולות והערימות מייצרות זבובים.

לפי **מנהלת האגף** באמצעים שיש כרגע סדר פעולות כזה לא אפשרי.

סגן ראש המועצה הדגיש שיש לטפל בערמה כזו בכל דרך כדי להציל ישובים ממכות זבובים. לדבריו יש אולי קצר של מידע בין גורמי המועצה.

הוועדה לא מבינה מדוע במצב הזה אין על שולחן ראש המועצה וסגנו דוחות שבועיים ואף יומיים שוטפים של דיווחי פקחי האגף. נושא הזבובים עולה בוועדה כבר שנים ארוכות – מישהו מרח את הוועדה ולא ברור איך עכשיו אנחנו מגיעים למצב בו לא ניתן לשבת בחוץ בדרום המועצה.

סגן ראש המועצה ציין שהשורה התחתונה היא שמישהו צריך לתפוס אומץ ופעם אחת לסגור רפת או עסק אחר שמייצר זבובים במועצה. הוועדה הסכימה ואמרה שזה מה שאומרת הוועדה כבר שלוש שנים – חיזוק האכיפה וענישה חריפה במקרה הצורך ובמקרה של עבריינות חוזרת. הוועדה תדרוש פגישה דחופה עם ראש המועצה כדי להבין את הנושא ובנוסף תדרוש דיון מיוחד במליאה.

הוועדה שאלה מה המצב כרגע מבחינת ניטור והאם מצטרפים פקחים עונתיים לניטור. **מנהלת האגף** ציינה שכרגע מוסיפים מנטר נוסף.

הוועדה תבקש לקיים פגישה דחופה עם ראש המועצה בנושא הזבובים. יש קצר לא הגיוני ומחדל בתחום הטיפול במפגעים בשטח.

סגן ראש המועצה מבקש לקבל דו"ח כל שבוע על המצב בשטח – איזה אירועים היו, מה נעשה וכו'. בנוסף מבקש שאירועים דחופים יגיעו ישירות לשולחנו לטיפול דחוף.

עדכונים:

חינוך סביבתי

התקיימה ישיבה של נציגי **הוועדה** יחד עם מנהלת האגף וסגן ראש המועצה בה הוצגה שוב העמדה ארוכת השנים של **הוועדה** לפי צריך להיות מנהל אחד במאה אחוז משרה לנושא החינוך הסביבתי. בישיבה נאמר שזה התכנון וזו הכוונה של האגף ושבחודשיים הקרובים יצא מכרז לניהול התחום ב100 אחוז משרה. **עדן מנהלת החינוך הסביבתי** עומדת לסיים את תפקידה. זה מייצר ואקום בחודשיים הקרובים דווקא שמתכוננים לשנת הלימוד הבאה. **מנהלת האגף** עדכנה שהתקציב של הקול הקורא הסתיים ולכן לא ניתן להמשיך עם עדן. התקציב הנוסף של החלטת ממשלה עדיין לא אושר. מצד שני יצא קול קורא לחינוך סביבתי של משרד הגנ"ס ורק שבוע הבא מסתיימת ההגשה שלו. הכוונה הברורה היא הכנסת רכז חינוך סביבתי שישב תחת אגף איכה"ס במשרה מלאה. הוא יתקצב על ידי אגף החינוך ואגף איכה"ס כדי ליצר שיתוף ומחוייבות של שני האגפים לעבודה משותפת על הנושא

נאמני איכות סביבה

הפרויקט מתקדם. הוא בידיים טובות של **הילה** שמומחית לתחום ההתנדבות. הכוונה להוציא קול קורא לנאמנים בשבועות הקרובים ולהתחיל תהליך גיוס. ואחרי החגים לפתוח את קורס הנאמנים הראשון. זה יצא לפועל ויהיה דגל חשוב של הוועדה והאגף. **הוועדה** ציינה שחשוב לדאוג שלא תהיה קבוצה של מי שמנהל כבר מערך טוב בתוך היישובים אלא להביא נאמנים גם מיישובים בהם אין מערך פעיל או בעל תפקיד שעוסק בכך.

החלפת קבלן פינוי זבל (פח ירוק)

בספטמבר צפויים להחליף את הקבלן הנוכחי. האגף צופה תקופה קצת קשה במהלך החפיפה.

נמלי אש

יש התפשטות בדרום המועצה. מה עושה האגף בנושא? **ינון תברואן המועצה** עדכן שככל הנראה יש נמלי אש בכל ישוב במועצה ואף בארץ ומי שיחפש אותן ימצא אותן. **ינון** הוציא מכתב ליישובים על מנת שיישובים יבדקו מה המצב אצלם. לרוב אין דרך ממש להפטר מזה. אבל טיפול של הדברה כל שנה יכול לשמור על אוכלוסייה נמוכה.

זה מאתגר וזו החלטה יישובית כיצד לטפל בכך. **האגף החליט לא להגיש קול קורא בנושא נמלת האש אולם הוא לא התאים לצרכי המועצה שלנו.**

ישיבות משותפות ועדה חקלאית וועדת איכות הסביבה

הייתה התחייבות לקיים מספר ישיבות שנתיות של הוועדה החקלאית וועדת איכות הסביבה. הוועדה מבקשת שתתקיים ישיבה כזו בהקדם. זה מתבקש לאור החפיפה הרבה בין הנושא החקלאי לנושא איכות הסביבה

כלים חד פעמיים במועצה

התקיימו אירועים שיזם **האגף** לעובדי המועצה בנושא הפחתת חד"פ. **הוועדה** ביקשה להיות מעודכנת על אירועים אלו. **גישת הוועדה** שנאמרה פעמים רבות היא שראש המועצה וסגנו צריכים לצאת בהצהרה רשמית לתושבים לפיה אין יותר חד"פ במוסדות ומבני המועצה. **מנהלת האגף** ציינה שנעשה מהלך פנימי במועצה להפחתת חד"פ. **הוועדה** ביקשה לקבל את החומרים והמסמכים בנושא. לדברי **מנהלת האגף** ישנה החלטה שמפסיקים לקנות חד"פ ובכך ממזערים את התופעה. המנכ"ל קיבל כבר הצעות מחיר למדיחים קטנים לכוסות וישנם מהלכים נוספים בתחום. **הוועדה** ציינה את חשיבות האמירה ההצהרתית של ראש המועצה וסגנו לעובדי ותושבי המועצה בנושא איסור חדפ במוסדות המועצה. **סגן ראש המועצה** ציין שזו לא בעיה להוביל אמירה כזו.